

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Legii privind unele măsuri privind procedura de faliment a Societății pe Acțiuni „Termocom”

Proiectul de lege a fost elaborat în scopul asigurării securității energetice, prestării neîntrerupte a serviciilor de alimentare cu energie termică a consumatorilor din municipiul Chișinău, precum și creării condițiilor economice favorabile pentru ameliorarea situației financiare a întreprinderilor din sectorul termoeenergetic al municipiului, inclusiv prin atragerea suportului financiar al partenerilor de dezvoltare.

Sistemul centralizat de alimentare cu energie termică din mun. Chișinău (în continuare – SACETC) este un complex, format din două centrale electrice cu termoficare SA „CET-1”, SA „CET-2”, precum și SA „Termocom”, care parțial produce energie termică și asigură distribuția și furnizarea energiei termice.

Toate trei entități sunt de importanță vitală, de nivel național, elemente indispensabile ale mecanismului de asigurare a securității energetice a țării, fiind interconectate prin relații de natură tehnologică, economică și financiară, funcționând într-o piață monopolistă pe de o parte dar și reprezentând un monopol natural din perspectiva distribuției energiei termice.

Pe de altă parte, activitatea întreprinderilor sectorului energetic este reglementată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE), ceea ce contribuie la dependența activităților participanților pe piața termoeenergetică de stabilirea tarifelor și regulilor de joc.

De asemenea, complexul se caracterizează prin achitarea redusă a consumului precum și existența de datorii (istorice și curente) pe tot lanțul activității în acest domeniu (furnizarea gazelor naturale către CET-uri – producerea energiei termice și electrice – distribuția și livrarea energiei termice). Achitarea redusă a plăților în ultima verigă a sistemului (în special acest lucru se referă la activitatea de distribuție a agentului termic de către S.A. „Termocom”) implică instabilitatea complexului energetic, afectând considerabil pozițiile țării pe extern, dat fiind faptul că livrarea gazelor naturale se efectuează de către compania SAD „Gazprom” din Federația Rusă.

Procesul de insolvabilitate față de S.A. "Termocom" a fost inițiat prin Hotărârea Judecătorei Economice a Republicii Moldova în anul 2001, în baza cererilor introductive înaintate de SA "Moldovagaz", SA "CET-1" și SA "CET-2".

Nivelul achitării de către SA „Termocom” a plăților către furnizori era de cca. 17 %, conturile SA „Termocom” au fost blocate, iar întreprinderea a fost profund afectată de management ineficient, politică tarifară neadecvată și gradul înalt de uzură a utilajelor și rețelelor. În acea perioadă unica soluție pentru

funcționarea de mai departe a întregului sector termoelectric din municipiu a fost procedura de insolvență a SA „Termocom”.

La 16 ianuarie 2002, în scopul redresării solvabilității, adunarea creditorilor a votat pentru desfășurarea procedurii de reorganizare în baza planului elaborat de debitor cu participarea Administratorului procesului de insolvență. Termenul procedurii planului a fost prelungit în repetate rânduri, în 2008, 2009 și 2012, iar datorită faptului, că debitorul prestează servicii de utilitate publică, prin Hotărârea Guvernului nr. 314 din 29 mai 2013 SA „Termocom” în procedura planului a fost inclus în Lista agenților economici de importanță vitală pentru economie, procedura planului SA „Termocom” fiind prelungită până la 31 decembrie 2013, termen limită de executare a planului.

Întru asigurarea funcționării normale a complexului termoelectric al mun. Chișinău și evitarea blocării conturilor bancare ale SA „Termocom”, a fost necesară recurgerea periodică la semnarea Memorandumurilor de înțelegere între părțile implicate, inclusiv la insistența Fondului Monetar Internațional.

Astfel, situația financiară, tehnică, tehnologică, de reglementare și instituțională existentă în sectorul termoelectric a condiționat inițierea unui proces de reformare a SACETC în vederea creării unui complex termoelectric fiabil, competitiv și transparent, alimentării consumatorilor cu energie termică calitativă, la tarife acceptabile, consolidării securității energetice a țării și sporirii eficienței energetice.

În anul 2008, compania suedeză SWECO, cu suportul Băncii Mondiale și SIDA, a efectuat o evaluare independentă a nivelului tarifelor pentru energia termică și a datoriilor SA „Termocom”, obiectivul principal fiind de a calcula un tarif care ar fi necesar pentru ca SA „Termocom” să-și îndeplinească obligațiile într-o manieră durabilă.

Ulterior, în anul 2011, cu suportul Băncii Mondiale și a Guvernului Regatului Suediei de către Compania *Economic Consulting Associates* din Marea Britanie, a fost elaborat Studiul privind restructurarea instituțională și financiară a sistemului de alimentare cu energie termică și electrică din mun. Chișinău. În baza studiului respectiv, de către Ministerul Economiei, a fost elaborat și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 983 din 22 decembrie 2011 Conceptul și Planul de acțiuni privind restructurarea corporativă, instituțională și financiară a SACETC.

În baza acestui act a fost inițiată reforma corporativă și instituțională a SACETC, care urmează să asigure, prin integrarea pe verticală a celor trei întreprinderi în una nouă, o gestionare mai eficientă a SACETC și implementarea unui program de management consolidat, cu micșorarea cheltuielilor administrative. Concomitent, au fost inițiate anumite acțiuni în vederea soluționării problemei datoriilor sistemice în sectorul termoelectric.

Din perspectiva structurii corporative, Conceptul privind restructurarea SACETC prevede fuziunea prin contopire a SA „CET-1”, SA „CET-2” și SA

„Termocom” și crearea unei noi întreprinderi, care urma să preia toate datoriile societăților participante la fuziune față de alți creditori.

Pe parcursul anului 2012, compania suedeză SWECO, cu suportul Băncii Mondiale, a lucrat asupra studiului de identificare a investițiilor prioritare pe termen scurt, precum și asupra specificațiilor tehnice și a documentelor de tender pentru aceste investiții, raportul final fiind prezentat în anul 2013. Obiectivul principal al studiului a fost identificarea unui program de investiții prioritare pe termen scurt pentru o sumă de circa 20 milioane US dol. SUA, care ar urma să fie alocată de către Banca Mondială.

Ulterior, în 2013, întru realizarea prevederilor hotărârii Guvernului menționate mai sus, a fost contractată compania de consultanță PwC, cu susținerea Băncii Mondiale și Guvernului Regatului Suediei, pentru asistență în cadrul restructurării financiare, corporative și juridice a SA „Termocom”, SA „CET-1”, SA „CET-2”.

În data de 18 noiembrie 2013, Guvernul aprobă Hotărârea cu privire la reorganizarea unor întreprinderi din sectorul termoenergetic, prin care aprobă propunerea Ministerului Economiei privind reorganizarea SA „CET-1”, SA „CET-2” prin fuziune (contopire) cu SA „Termocom” în procedura planului, cu înființarea unei noi societăți pe acțiuni.

La 18 decembrie 2013, Consiliul Municipal Chișinău, confirmă prin decizia sa reorganizarea întreprinderilor din sectorul termoenergetic din mun. Chișinău, însă cu modificări esențiale în raport cu Hotărârea Guvernului din 18 noiembrie 2013, în ceea ce ține de cotele de participare în structura de acționariat a noii entități.

Având în vedere expirarea termenului limită de executare a planului, în baza Încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2014, SA „Termocom” a intrat în procedura de faliment.

Astfel, restructurarea SACETC va fi îndeplinită la prima etapă prin absorbția SA „CET-1” de către SA „CET-2”, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 318 din 7 mai 2014 „Cu privire la reorganizarea unor întreprinderi din sectorul termoenergetic”.

Pentru a asigura continuitatea activității de distribuție și furnizare a energiei termice în mun. Chișinău, cu respectarea drepturilor consumatorilor, bunurile SA „Termocom”, care asigură procesul tehnologic, și anume, activitatea de producere, distribuție și furnizare a energiei termice, trebuie să fie vândute în calitate de subansamblu funcțional, și nu pe părți. Asemenea posibilitate este prevăzută de Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, însă presupune organizarea licitației sau concursului în vederea vânzării complexului patrimonial unic (art. 117 alin. (11), art. 129 alin. (6) – (11) și alin. (13) al Legii insolvenței).

Respectarea acestei proceduri implică anumite riscuri în ceea ce privește:

- 1) finalizarea cu succes a licitației (concursului) și identificarea unui cumpărător real și credibil care ar asigura furnizarea neîntreruptă a energiei termice către consumatori;
- 2) finalizarea procedurii de transmitere a complexului patrimonial către cumpărător până la începerea sezonului de încălzire 2014/2015. În această privință, desfășurarea tuturor acțiunilor de expunere la licitație (concurs) prevăzute de Legea insolvenței ar însemna transmiterea complexului patrimonial estimativ nu mai devreme de luna decembrie 2014 – ianuarie 2015, ceea ce poate afecta furnizarea neîntreruptă a energiei termice.

Respectarea procedurii sus-menționate implică anumite riscuri în ceea ce privește:

- 1) Finalizarea cu succes a licitației (concursului) și identificarea unui cumpărător real care ar asigura furnizarea neîntreruptă a energiei termice către consumatori,
- 2) Finalizarea procedurii de transmitere a subansamblului funcțional către cumpărător până la începerea sezonului de încălzire 2014/2015. În această privință, desfășurarea tuturor acțiunilor de expunere la licitație (concurs) prevăzute de Legea insolvenței ar însemna transmiterea subansamblului funcțional estimativ nu mai devreme de luna decembrie 2014 – ianuarie 2015, ceea ce poate afecta furnizarea neîntreruptă a energiei termice,

Valabilitatea ofertei Băncii Mondiale de a oferi un credit în suma de 40 mil dol. SUA la condiții favorabile este condiționată de finalizarea restructurării sectorului termoelectric din mun. Chișinău pe parcursul anului 2014.

Investițiile prioritare care ar urma să fie acoperite din contul resurselor financiare respective, reprezintă o primă etapă a planului de dezvoltare care ar trebui să aducă sistemul de termoficare la un nivel eficient atât din punct de vedere economic cât și din perspectivă tehnologică și să genereze economii de costuri prin: pierderi mai mici de energie termică (prin instalarea punctelor termice individuale și înlocuirea rețetelor termice), eficientizarea costurilor (consum redus de electricitate și costuri mai mici de întreținere) și modernizarea sistemului de termoficare (mai puține întreruperi, mai puține pierderi în rețea, etc.)

Aceste investiții reprezintă un minim necesar pentru a asigura funcționarea eficientă a sistemului de distribuție a energiei termice din Chișinău și în eventualitatea ratării suportului Băncii Mondiale, ele urmează a fi acoperite de noua întreprindere fie printr-un credit bancar la condiții de piață, fie din resurse proprii, impactul asupra indicatorilor noii companii fiind major, datorită perioadei scurte în care urmează a fi implementate măsurile respective.

În vederea reducerii riscurilor menționate, proiectul de lege propune anumite derogări de la prevederile Legii insolvenței, astfel încât:

- 1) Transmiterea complexului patrimonial unic să fie efectuată până la începerea sezonului de încălzire (până la sfârșitul lunii octombrie 2014);
- 2) Complexul patrimonial unic să fie transmis către SA „CET-2”, care desfășoară activități conexe cu cele ale SA „Termocom” și ulterior, conform Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29 mai 2014, ar asigura producerea, distribuția și furnizarea energiei termice. Totodată autoritățile administrației publice locale ale municipiului Chișinău vor avea dreptul de preemțiune cu achitarea prețului de vânzare-cumpărare;
- 3) Prin transmiterea complexului patrimonial unic să fie rezolvată problema datoriilor curente ale SA „Termocom”. În cazul încheierii contractului de vânzare-cumpărare de către SA „CET-2”, prin transmiterea subansamblului funcțional va fi stinsă prin compensare creanța SA „CET-2” în calitate de creditor al masei în mărime de aproximativ 1.850 mln. lei (inclusiv creanța SA „CET-1” ce va fi transmisă ca urmare a fuziunii și creanța SA „Moldovagaz” care urmează a fi cesionată către SA „CET-2” până la semnarea contractului);
- 4) Datoriile istorice ale SA „Termocom” să fie acoperite din contul altor active ale acesteia, neincluse în subansamblul funcțional și care nu participă în procesul tehnologic, în limita valorii acestora, conform regulilor generale din Legea insolvenței.

Ținem să menționăm că posibilitatea adoptării unor derogări este expres prevăzută de Legea insolvenței, care în art. 123 alin. (2) lit. b) prevede că negocierile directe pot fi aplicate atunci când, în temeiul legii, pentru protecția unor drepturi de exclusivitate, contractul de vânzare-cumpărare poate fi încheiat numai cu un anumit cumpărător.

De asemenea, având în vedere situația financiară complicată a SA „CET-2” se propune ca transmiterea complexului patrimonial unic să fie scutită de TVA, precum și de taxa de stat și de alte plăți legate de autentificarea notarială și înregistrarea contractului de vânzare-cumpărare.

**Viceprim-ministru,
Ministrul Economiei**

Andrian CANDU